

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

Copyright© by Chiang Mai University

All rights reserved

ภาคผนวก ก

อาหารที่ใช้สำหรับแยกและเพาะเลี้ยงเชื้อ

1. Buffer Charcoal Yeast Extract (BCYE) medium

1.1 BCYE agar

Agar	15.0	g
Yeast extract	10.0	g
ACES buffer (2-[(2-Amino-2-oxoethyl)-amino]-ethane sulfonic acid)	10.0	g
Charcoal, activated	2.0	g
α -Ketoglutarate	1.0	g
L-cysteine•HCl•H ₂ O	0.4	g
Fe ₄ (P ₂ O ₇) ₃ •9H ₂ O	0.25	g
น้ำกลั่น	1	l

ผสมส่วนประกอบทั้งหมดยกเว้น L-cysteine•HCl•H₂O และ Fe₄(P₂O₇)₃•9H₂O เข้าด้วยกัน ปรับ pH ให้ได้ 6.9 ด้วย 1N KOH ก่อนนำไปนึ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121°C ความดัน 15 ปอนด์/ตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาทีเมื่ออุณหภูมิของอาหารลดลงที่ระดับ 50-55°C จึงเติม L-cysteine•HCl•H₂O และ Fe₄(P₂O₇)₃•9H₂O ผสมให้เข้ากันดีก่อนเทลงบนจานเพาะเชื้อที่ทำกรฆ่าเชื้อแล้ว

หมายเหตุ L-cysteine•HCl•H₂O และ Fe₄(P₂O₇)₃•9H₂O มีจำหน่ายสำเร็จรูป (Fluka 92394) โดยมีส่วนประกอบใน 1 vial ดังนี้

1. L-Cystein hydrochloride 200 mg
2. Ferric pyrophosphate 125 mg

เติมน้ำกลั่นที่ไร้เชื้อ 5 ml/vial เพื่อละลายสารก่อนนำไปผสมลงไปอาหารในอัตราส่วน 1 ml ของสารผสม ต่ออาหาร 100 ml

1.2 BCYE broth

มีวิธีการเตรียมเหมือน BCYE agar ทุกประการ ยกเว้นไม่มีการเติม agar ลงในอาหารเท่านั้น เเทอาหารที่เตรียมลงในขวดเพาะเชื้อตามปริมาณที่ต้องการ

2. Nutrient medium

2.1 Nutrient agar

Beef extract	3.0 g
Peptone	5.0 g
Agar	15.0 g
Distilled water	1.0 l

ผสมส่วนประกอบทั้งหมดเข้าด้วยกัน ปรับ pH ให้ได้ 7.0 ก่อนนำไปนึ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121°C ความดัน 15 ปอนด์/ตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที ก่อนเทลงบนจานเพาะเชื้อที่ทำการฆ่าเชื้อแล้ว

2.2 Nutrient broth

มีวิธีการเตรียมเหมือน NA ทุกประการ ยกเว้นไม่มีการเติม agar ลงในอาหารเท่านั้น เทอาหารที่เตรียมลงในขวดเพาะเชื้อตามปริมาณที่ต้องการ

3. Thiosulfate Citrate Bile salts Sucrose medium

3.1 Thiosulfate Citrate Bile salts Sucrose Agar (TCBS Agar)

Agar	15.0 g
Oxgall	8.0 g
Proteose Peptone	10.0 g
Saccharose	20.0 g
Sodium Citrate	10.0 g
Sodium Chloride	10.0 g
Sodium Thiosulfate	10.0 g
Yeast Extract	5.0 g
Bromthymol Blue	0.04 g
Ferric Ammonium Citrate	1.0 g
Thymol Blue	0.04 g

ผสมส่วนประกอบทั้งหมดเข้าด้วยกัน นำไปนึ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121°C ความดัน 15 ปอนด์/ตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที ก่อนเทลงบนจานเพาะเชื้อที่ทำการฆ่าเชื้อแล้ว

3.2 Thiosulfate Citrate Bile salts Sucrose broth

มีวิธีการเตรียมเหมือน TCBS Agar ทุกประการ ยกเว้นไม่มีการเติม agar ลงในอาหารเท่านั้น เทอาหารที่เตรียมลงในขวดเพาะเชื้อตามปริมาณที่ต้องการ

4. Nitrate broth

ประกอบด้วย

Bacto-beef extract	3.0 g
Bacto-peptone	5.0 g
Potassium nitrate	1.0 g
Distilled water	1 l

ผสมส่วนประกอบทั้งหมดเข้าด้วยกัน นำไปนึ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121°C ความดัน 15 ปอนด์/ตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที ก่อนเทลงบนจานเพาะเชื้อที่ทำการฆ่าเชื้อแล้ว

5. Gelatin agar

ประกอบด้วย

อาหารเหลว nutrient broth	
เจลาตินความเข้มข้นร้อยละ 12 (ผสมเจลาติน 12 g ใน nutrient broth 100 ml)	

6. Urea broth

ประกอบด้วย

Urea	20.0 g
Na_2HPO_4	9.5 g
KH_2PO_4	9.1 g
Yeast extract	0.1 g
Phenol Red	0.01 g
Urea solution	100.0 ml

ผสมส่วนประกอบทั้งหมดยกเว้น Urea solution เข้าด้วยกัน ปรับ pH ให้ได้ 6.8 ด้วย 1 N NaOH ก่อนนำไปนึ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121°C ความดัน 15 ปอนด์/ตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาทีเมื่ออุณหภูมิของอาหารลดลงที่ระดับ 50-55°C จึงเติม Urea solution ที่ผ่านการกรอง ผสมให้เข้ากันดี ก่อนนำไปทดสอบกับเชื้อต่างๆ

ภาคผนวก ข

สารเคมี

ชุดย้อมสีแกรม

1. Crystal violet stain

Crystal violet	5.0 ml
น้ำกลั่น	100 ml

ละลาย crystal violet ในน้ำกลั่น จากนั้นเก็บใส่ขวดสีชา

2. Gram iodine solution

Iodine	1.0 g
Potassium iodine	2.0 g
น้ำกลั่น	300 ml

ละลาย iodine และ potassium iodine ในน้ำกลั่น จากนั้นเก็บใส่ขวดสีชา

3. Decolorizer

Ethanol, 95%	250 ml
Acetone	250 ml

ละลาย acetone ใน 95% ethanol เก็บใส่ขวดสีชา

4. Safranin O solution

Safranin O	2.5 g
Ethanol, 95%	100 ml

ละลาย safranin O ใน 95% ethanol เก็บใส่ขวดสีชา เมื่อจะใช้ต้องนำมาเจือจางลง
อีก 5-10 เท่า โดยใช้ น้ำกลั่น

Nitrate test

การทดสอบการรีดิวซ์ไนเตรต (Nitrate reduction test) อาหารที่ใช้ทดสอบ คือ nitrate broth และสารเคมีที่ใช้ คือ สารละลาย α -naphthylamine (สารละลาย A) และ sulphanilic acid (สารละลาย B) วิธีทดสอบมีดังต่อไปนี้

1. เชื้อแบคทีเรียโคโลนีเดี่ยวจากงานอาหารที่ต้องการทดสอบ ลงในอาหาร nitrate broth
2. เพาะเลี้ยงแบคทีเรียใน nitrate broth ที่อุณหภูมิ 37°C นาน 48 ชั่วโมง
3. เติมสารละลาย A และ B สารละลายละ 5 หยด ลงไปในหลอดทดลอง
4. ตรวจสอบผลโดยสังเกตการเกิดสีแดงปนตะกอนเป็นผลบวก ไม่เกิดสีแดงปนตะกอนเป็นผลลบ

Catalase test

1. เชื้อแบคทีเรียโคโลนีเดี่ยวจากงานอาหารที่ต้องการทดสอบลงบนกระจกสไลด์
2. หยดสารละลายไฮโดรเจนเปอร์ออกไซด์ความเข้มข้นร้อยละ 3 ลงบนโคโลนีที่ต้องการทดสอบ
3. ตรวจสอบผลโดยสังเกตการเกิดฟองเป็นผลบวก ไม่เกิดฟองเป็นผลลบ

Gelatin test

1. เชื้อแบคทีเรียโคโลนีเดี่ยวจากงานอาหารที่ต้องการทดสอบ ลงในอาหาร gelatin agar
2. เพาะเลี้ยงแบคทีเรียใน gelatin agar ที่อุณหภูมิ 37°C นาน 1 สัปดาห์
3. ตรวจสอบผลโดยสังเกตความเหลวของอาหารที่เกิดขึ้นเป็นผลบวก เมื่อทำการเอียงหลอดทดลองไปยังด้านใดด้านหนึ่ง หากอาหารยังแข็งเป็นผลลบ

Urease test

1. เชื้อแบคทีเรียโคโลนีเดี่ยวจากงานอาหารที่ต้องการทดสอบ ลงในอาหาร urea broth
2. เพาะเลี้ยงแบคทีเรียใน urea broth ที่อุณหภูมิ 37°C นาน 48 ชั่วโมง
3. ตรวจสอบผลโดยสังเกตสีที่เปลี่ยนแปลงหากเป็นผลบวกจะเปลี่ยนเป็นสีชมพู ผลลบไม่เกิดการเปลี่ยนแปลงของสีอาหาร

STE buffer

1. NaCl, 1M
ละลาย NaCl 292 g ในน้ำกลั่น 800 ml จากนั้นปรับปริมาตรเป็น 1 l
2. Tris-HCl (pH 7.5), 1M
ละลาย Tris-HCl 121.1 g ในน้ำกลั่น 800 ml ปรับ pH เป็น 7.5 ด้วย HCl จากนั้นปรับปริมาตรเป็น 1 l

3. Sodium EDTA (pH 8), 1M

ละลาย EDTA.H₂O 186.1 g ในน้ำกลั่น 800 ml ปรับ pH เป็น 8.0 โดย HCl จากนั้นปรับปริมาตรเป็น 1 l

ผสมสารละลายทั้ง 3 เข้าด้วยกันในปริมาตร ดังนี้

- NaCl, 1M	100 ml
- Tris-HCl, 1M	50 ml
- Sodium EDTA, 1M	10 ml
- น้ำกลั่น	1 l

นำสารผสมที่ได้ไปนึ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121°C ความดัน 15 ปอนด์/ตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที เก็บสารไว้ที่อุณหภูมิห้อง

SDS (sodium dodecyl sulfate)

ละลาย SDS 25 mg ในน้ำกลั่น 1 ml ใน microcentrifuge tube ขนาด 2.0 ml ไม่ต้องนำไปนึ่งฆ่าเชื้อ เก็บสารไว้ที่อุณหภูมิห้อง

Lysozyme

ละลาย lysozyme 10 mg ในน้ำกลั่น 1 ml ใน microcentrifuge tube ขนาด 2.0 ml ไม่ต้องนำไปนึ่งฆ่าเชื้อ เก็บสารไว้ที่อุณหภูมิห้อง

Proteinase K

ละลาย proteinase K 25.9 mg ในน้ำกลั่น 1 ml ใน microcentrifuge tube ขนาด 2.0 ml ไม่ต้องนำไปนึ่งฆ่าเชื้อ เก็บสารไว้ที่อุณหภูมิ -20°C

RNase

ละลาย RNase 10 mg ในน้ำกลั่น 1 ml ใน microcentrifuge tube ขนาด 2.0 ml ไม่ต้องนำไปนึ่งฆ่าเชื้อ เก็บไว้ที่อุณหภูมิ -20°C

Phenol

นำ phenol มาหลอมละลายที่อุณหภูมิ 68°C โดยเติม hydroxyquinolines จนได้ความเข้มข้นสุดท้ายเป็น 0.1% เพื่อยับยั้ง RNase และ chelator ion และเพิ่มสีเหลืองให้กับชั้น organic phase

จากนั้นเติม 0.5M Tris-HCl pH 8.0 คนด้วย magnetic stirrer 15 นาที ทิ้งไว้จนแยกชั้น คูดสารชั้นบน ออกให้ได้มากที่สุด จากนั้นทำซ้ำอีกครั้ง โดยใช้ 0.1M Tris-HCl pH 8.0 ปริมาตรเท่ากับสารละลาย ที่เหลืออยู่ คนให้เข้ากันจนกระทั่งวัด pH ได้สูงกว่า 7.8 ทิ้งไว้ให้แยกชั้น คูดสารชั้นบนออกให้มากที่สุด จากนั้นเติม 0.1M Tris-HCl pH 8.0 (10%) ของปริมาตรทั้งหมด เพื่อปิดผิวหน้าของสารละลาย phenol ที่ equilibrated เสร็จแล้วเก็บที่ 4°C ในขวดสีชา ใต้นาน 1 เดือน หรือจนสารละลายดังกล่าว เปลี่ยนเป็นสีส้ม

10X TNE buffer

Tris-HCl, 100 mM	12.11 g
NaCl, 2.0 M	116.89 g
EDTA, 10mM	3.72 g
น้ำกลั่น	1000 ml

ผสมให้เข้ากัน ปรับ pH ให้ได้ 7.4 ก่อนนำไปนึ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121°C ความดัน 15 ปอนด์/ตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที เก็บสารไว้ที่อุณหภูมิห้อง

TNE buffer + 2% Triton X-100

TNE buffer	98 ml
Triton X-100	2 ml

ผสมให้เข้ากัน ไม่ต้องนำไปนึ่งฆ่าเชื้อ เก็บสารไว้ที่อุณหภูมิห้อง

50X TAE buffer

1. Tris-base

ละลาย Tris-base 242.0 g ในน้ำกลั่น 1 l คนให้ละลาย

2. Glacial acetic acid

ละลาย glacial acetic acid 57.1 ml ในน้ำกลั่น 1 l คนให้ละลาย

3. EDTA (pH 8), 0.5M

ละลาย EDTA.H₂O 186.1 g ในน้ำกลั่น 800 ml คนให้ละลาย ปรับ pH เป็น 8.0

โดย HCl จากนั้นปรับปริมาตรเป็น 1 l

ผสมสารละลายทั้ง 3 เข้าด้วยกันในปริมาณ ดังนี้

- Tris buffer	242.0 g
- Glacial acetic acid	57.1 ml
- EDTA, 0.5M	100.0 ml
- น้ำกลั่น	1 l

ละลาย Tris-base และ 0.5M EDTA ในน้ำกลั่น จากนั้นเติม glacial acetic acid ลง (ทำในตู้ดูดควัน) คนให้เข้ากัน ปรับปริมาณเป็น 1 l นำไปนึ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121°C ความดัน 15 ปอนด์/ตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที เก็บสารไว้ในตู้เย็นที่อุณหภูมิห้อง

6X loading dye

Bromophenol blue	0.25 mg
Glycerol	3 ml
TAE buffer, 5X	1 ml
น้ำกลั่น ปรับปริมาณเป็น	10 ml

ผสมให้เป็นเนื้อเดียวกัน แบ่งเก็บไว้ใน microcentrifuge tube ที่ -20°C

Ethydium bromide

EtBr, 5mM	60 μ l
TAE buffer	250 ml

ละลาย EtBr ลงใน 1X TAE buffer ผสมให้เข้ากัน เก็บในที่มืด ที่ 4°C

ภาคผนวก ก

ลำดับรหัสพันธุกรรมเพื่อคัดเลือกเอนไซม์ตัดจำเพาะในการแยกความแตกต่าง
ระดับ serogroup

บริเวณยีน *mip* ของ *L. pneumophila* strain Corby (NC_009494) ขนาด 901 bp จากฐานข้อมูลใน
GenBank

primer mip F

3'-GGCAGAATTAGTGGGCGATTTGTTTTTGCTTTATTTTGCTCAATTTATTGTGCAGTA
TGAGAACTTAAGTGTAAGACTAAAAGGGGATTGTTTATGAAGATGAAATTGGTGA
CTGCACTGTTATGGGGCTTGAATGTCAACAGCAATGGCTGCAACCGATGCCACATCA
TTAGCTACAGACAAGGATAAGTTGTCTTATAGCATTGGTGCCGATTTGGGGAAGAAT
TTTAAAAATCAAGGCATAGATGTTAATCCGGAAGCAATGGCTAAAGGCATGCAAGAC
GCTATGAGTGGCGCTCAATTGGCTTTAACCGAACAGCAAATGAAAGACGTTCTTAAC
AAGTTTCAGAAAGATTTGATGGCTAAGCGTACTGCTGAATTCAATAAGAAAGCGGAT
GAAAATAAAGTAAAAGGGGAAGCCTTTTTAACTGAAAACAAAAACAAGCCAGGCGT
TGTTGTATTGCCAAGTGGTTTGCAATACAAAGTAATCAATTCTGGAAATGGTGTAA
ACCCGGAAAATCGGATACAGTCACTGTGCAATATACTGGTCGTCTGATTGATGGTAC
CGTTTTTGACAGTACCGAAAAAACTGGTAAGCCAGCAACGTTCCAGGTTTCACAAGT
TATCCCTGGATGGACAGAAGCTTTGCAATTGATGCCAGCTGGATCAACTTGGGAAAT
TTATGTTCCCTCAGGTCTTGCATATGGCCCACGTAGCGTTGGCGGACCTATTGGCCCA
AATGAAACTTTAATATTTAAAATTCACCTAATTTTCAGTGAAAAAATCATCTTAAGTTT
TTTTGAATTAAGTCATACAAAACGCATCCTTCTCATTAGAGAGGGATGCTCTCTTT
GTAAAGGCTAATGATCTTCATAAAAGGTGTCAGCCTAACACCAC-5'

primer mip R

ความยาวของลำดับรหัสพันธุกรรมที่ส่งวิเคราะห์ มีความยาว 817 bp ซึ่งเมื่อเทียบกับ
ฐานข้อมูลใน GenBank บริเวณยีน *mip* ของ *L. pneumophila* strain Corby (NC_009494) ซึ่งมีขนาด
901 bp โดยการทำการ alignment ด้วยโปรแกรม Clustal W พบว่า ลำดับรหัสพันธุกรรมในด้าน 3' ของ

L. pneumophila serogroup 1, 2, 3, 6, 8, 10 และ 11 หายไป 63 bp คือ GGCAGAATT AGTGGGCGATTTGTTT TTGCTTTATTTTGCTCAATTTATTGTGCAGTATGAGAA และ ด้าน 5' ลำดับรหัสพันธุกรรมของ *L. pneumophila* serogroup 1, 2, 3, 6, 8, 10 และ 11 หายไป 21 bp คือ AAGGTGTCAGCCTAACACC AC ดังนั้นเมื่อทำการตัดโดยเอนไซม์ตัดจำเพาะ *EcoRII* และ *PvuII* ต้องทำการบวกความยาวของรหัสพันธุกรรมเพิ่มทางด้าน 3' และ 5' ด้วย

แสดงตำแหน่งของลำดับรหัสพันธุกรรมที่ถูกตัดโดยเอนไซม์ตัดจำเพาะ *EcoRII*

L. pneumophila serogroup 1 ความยาว 817 bp

3'-CTTAAGTGTAAGACTAAAAGGGGATTGTTTATGAAGATGAAATTGGTGACTGCAG CTGTTATGGGGCTTGCAATGTCAACAGCAATGGCTGCAACCGATGCCACATCATTAG CTACAGACAAGGATAAGTTGTCTTATAGCATTGGTGCCGATTGGGGAAGAATTTTA AAAATCAAGGCATAGATGTTAATCCGGAAGCAATGGCTAAAGGCATGCAAGACGCT ATGAGTGGCGCTCAATTGGCTTAAACCGAACAGCAAATGAAAGACGTTCTTAACAAG TTTCAGAAAGATTTGATGGCTAAGCGTACTGCTGAATTCAATAAGAAAGCGGATGAA AATAAAGTAAAAGGGGAAGCCTTTTAACTGAAAACAAAAACAAGCCAGGCGTTGT TGTATTGCCAAGTGGTTTGCAATACAAAGTAATCAATTCTGGAAATGGTGTTAAACC CGGAAAATCGGATACAGTCACTGTGCAATATACTGGTCGTCTGATTGATGGTACCGT TTTTGACAGTACCGAAAAACTGGTAAGCCAGCAACGTTCCAGGTTTCACAAGTTAT CCCTGGATGGACAGAAGCTTTGCAATTGATGCCAGCTGGATCAACTGGGAAATTTA TGTTCCCTCAGGTCTTGCATATGGCCCACGTAGCGTTGGCGGACCTATTGGCCCAAAT GAAACTTTAATATTTAAAATTCACTTAATTTTCAGTGAAAAAATCATCTTAAGTTTTTT TGAATTAAGTCATACAAAACGCATCCTTCTCATTTAGAGAGGGATGCTCTCTTTGTA AAGGCTAATGATCTTCATAA-5'

ได้ความยาวชิ้น DNA ที่ถูกตัด 4 ชิ้น ได้แก่ 19, 164, 271, 447 bp

L. pneumophila serogroup 2 ความยาว 817 bp

3'-CTTAAGTGTAAGACTAAAAGGGGATTGTTTATGAAGATGAAATTGGTGACTGCAG CTGTTATGGGGCTTGCAATGTCAACAGCAATGGCTGCAACCGATGCCACATCATTAG CTACAGACAAGGATAAGTTGTCTTATAGCATTGGTGCCGATTGGGGAAGAATTTTA AAAATCAAGGCATAGATGTTAATCCGGAAGCAATGGCTAAAGGCATGCAAGACGCT

ATGAGTGGCGCTCAATTGGCTTTAACCGAACAGCAAATGAAAGACGTTCTTAACAAG
 TTTCAGAAAGATTTGATGGCAAAGCGTACTGCTGAATTCATAAAGAAAGCGGATGAA
 AATAAAGTAAAAGGGGAAGCCTTTTTAACTGAAAACAAAAACAAGCCAGGCGTTGT
 TGTATTGCCAAGTGGTTTGCAGTACAAAGTAATCAATGCTGGAAATGGTGTTAAACC
 CGGTAAATCCGATACAGTCACTGTGGAATACACTGGTCGTCTGATTGATGGTACCGT
 TTTTGACAGTACCGAAAAACTGGTAAGCCAGCAACTTTTCAGGTTTCACAAGTTAT
 CCCAGGATGGACAGAAGCTTTGCAATTGATGCCAGCTGGATCAACTGGGAAATTTA
 TGTTCCCTCAGGTCTTGCATATGGCCCACGTAGCGTTGGCGGACCTATTGGCCCAAAT
 GAACTTTAATATTTAAAATTCACCTAATTTTCAGTGAAAAATCATCTTAAGTTTTTT
 TGAATTAAGTCATACAAAACGCATCCTTCTCATATAGAGGGGATGCACTCTTTGT
 AAAGGCTAATGATCTTCATAA-5'

ได้ความยาวชิ้น DNA ที่ถูกตัด 3 ชิ้น ได้แก่ 183, 271, 447 bp

L. pneumophila serogroup 3 ความยาว 817 bp

3'-CTTAAGTGTAAAGACTAAAAGGGGATTGTTTATGAAGATGAAATTGGTACTGCAG
 CTGTTATGGGGCTTGCAATGTCAACAGCAATGGCTGCAACCGATGCCACATCATTAG
 CTACAGACAAGGATAAGTTGTCTTATAGCATTGGTGCCGATTTGGGGAAGAATTTA
 AAAATCAAGGCATAGATGTTAATCCGGAAGCAATGGCTAAAGGCATGCAAGACGCT
 ATGAGTGGCGCTCAATTGGCTTTAACCGAGCAACAAATGAAAGACGTTCTTAACAAG
 TTTCAGAAAGATTTGATGGCAAAGCGTACTGCTGAATTCATAAAGAAAGCGGATGAA
 AATAAAGTAAAAGGGGAAGCCTTTTTAACTGAAAACAAAAACAAGCCAGGCGTTGT
 TGTATTGCCAAGTGGTTTGAATACAAAGTAATCAATGCTGGAAATGGTGTTAAACC
 CGGTAAATCCGATACAGTCACTGTGAGTACTGGTCGTCTGATTGATGGTACCGT
 TTTTGACAGTACCGAAAAACTGGTAAGCCAGCAACTTTTCAGGTTTCACAAGTTAT
 CCCAGGATGGACTGAAGCTTTGCAATTGATGCCAGCTGGATCAACTGGGAAATTTA
 TGTTCCCTCAGGTCTTGCATATGGCCCACGTAGCGTTGGCGGACCTATTGGCCCAAAT
 GAACTTTAATATTTAAAATTCACCTAATTTTCAGTGAAAAATCATCTTAAGTTTTTT
 TGAATTAAGCCATACAAAACGCATCCTTCTCATTTACAGAGGGGATGCTCTCTTTGTA
 AAGGCTAATGATCTTCATAA-5'

ได้ความยาวชิ้น DNA ที่ถูกตัด 3 ชิ้น ได้แก่ 183, 271, 447 bp

L. pneumophila serogroup 6 ความยาว 817 bp

3'-CTTAAGTGTAAAGACTAAAAGGGGATTGTTTATGAAGATGAAATTGGTGACTGCGG
 CTGTTATGGGGCTTGCAATGTCAACAGCAATGGCTGCAACCGATGCCACATCATTAG
 CTACAGACAAGGATAAGTTGTCTTATAGCATTGGTGCCGATTTGGGGAAGAATTTTA
 AAAATCAAGGCATAGATGTTAATCCGGAAGCAATGGCTAAAGGCATGCAAGACGCT
 ATGAGTGGCGCTCAATTGGCTTTAACCGAACAGCAAATGAAAGACGTTCTTAACAAG
 TTTCAGAAAGATTTGATGGCAAAGCGTACTGCTGAATTCATAAAGAAAGCGGATGAA
 AATAAAGTAAAAGGGGAAGCCTTTTTAACTGAAAACAAAAACAAGCCAGGCGTTGT
 TGTATTGCCAAGTGGTTTGCAATACAAAGTAATCAATGCTGGAAATGGTGTAAA
 CCTGGTAAATCGGATACAGTCACTGTGCAATACACTGGTCGTCTGATTGATGGTACC
 GTTTTTGACAGTACCGAAAAACTGGTAAGCCAGCAACTTTTCAGGTTTCACAAGTT
 ATCCCAGGATGGACAGAAGCTTTGCAATTGATGCCAGCTGGATCAACTGGGAAATT
 TATGTTCCCTCAGGTCTTGCAATGCGCCACGTAGCGTTGGCGGACCTATTGGCCCAA
 ATGAAACTTTAATATTTAAAATTCACTTAATTTTCAGTGAAAAATCATCTTAAGTTTT
 TTTGAATTAAGTCATACAAAACGCATCCCTCTCATTTAGAGAGGGATGCTCTCTTTG
 TAAAGGCTAATGATCTTCATAA-5'

ได้ความยาวชิ้น DNA ที่ถูกตัด 4 ชิ้น ได้แก่ 66, 117, 271, 447 bp

L. pneumophila serogroup 8 ความยาว 817 bp

3'-CTTAAGTGTAAAGACTAATAGGGGATTGTTTATGAAGATGAAATTGGTGACTGCAG
 CTGTTATGGGGCTTGCAATGTCAACAGCAATGGCTGCAACCGATGCAACATCATTAG
 CTACAGACAAGGATAAGTTGTCTTATAGCATTGGTGCCGATTTGGGGAAGAATTTTA
 AAAATCAAGGCATAGATGTTAATCCGGAAGCAATGGCTAAAGGCATGCAAGACGCT
 ATGAGTGGCGCTCAATTGGCTTTAACCGAACAGCAAATGAAAGACGTTCTTAACAAG
 TTTCAGAAAGATTTGATGGCAAAGCGTACTGCTGAATTCATAAAGAAAGCGGATGAA
 AATAAAGTAAAAGGGGAAGCCTTTTTAACTGAAAACAAAAACAAGCCAGGCGTTGT
 TGTATTGCCAAGTGGTTTGCAATACAAAGTAATCAATTCTGGAAATGGTGTAAACC
 CGGAAAATCGGATACAGTCACTGTGCAATATACTGGTCGTCTGATTGATGGTACCGT
 TTTTGACAGTACCGAAAAACTGGTAAGCCAGCAACGTTCCAGGTTTCACAAGTTAT
 CCCTGGATGGACAGAAGCTTTGCAATTGATGCCCGCTGGATCAACTGGGAAATTTA

TGTTCCCTCAGGTCTTGCATATGGCCCACGTAGCGTTGGCGGACCTATTGGCCCAAAT
 GAAACTTTAATATTTAAAATTCACCTAATTTTCAGTGAAAAAATCATCTTAAGTTTTTT
 TGAATTAAGTCATACAAAACGCATCCTTCTCATTTAGAGAGGGATGCTCTCTTTGTA
 AAGGCTAATGATCTTCATAA-5'

ได้ความยาวชิ้น DNA ที่ถูกตัด 4 ชิ้น ได้แก่ 19, 164, 271, 447 bp

L. pneumophila serogroup 10 ความยาว 817 bp

3'-TTTATCAGTAAGACTAATAGGGGATTGTTTAGGAAGATGAAATTGGTGACTGCAG
 CTGTTATGGGGCTTGCAATGTCAACAGCAATGGCTGCAACCGATGCAACATCATTAG
 CTACAGACAAGGATAAGTTGTCTTATAGCATTGGTGCCGATTGGGGAAGAATTTTA
 AAAATCAAGGCATAGATGTAAACCCGGAAGCAATGGCTAAAGGCATGCAAGACGCT
 ATGAGTGGCGCTCAATTGGCTTTAACCGAACAGCAAATGAAAGACGTTCTTAACAAG
 TTTCAGAAAGATTTGATGGCAAAGCGTACTGCTGAATTCAATAAGAAAGCGGATGAA
 AATAAAGTAAAAGGGGAAGCCTTTTTAACTGAAAACAAAAACAAGCCAGGCGTTGT
 TGTATTGCCAAGTGGTTTGCAATACAAAGTAATCAACGCTGGAAATGGTGTTAAACC
 CGGTAAATCGGATACAGTCACTGTGCAATACACTGGTCGTCTGATTGATGGTACCGTT
 TTTGACAGTACCGAAAACTGGTAAGCCAGCAACTTTTCAGGTTTACAAGTTATC
 CCAGGATGGACAGAAGCTTTGCAATTGATGCCAGCTGGATCAACTTGGGAAATTTAT
 GTTCCCTCCGGTCTTGCATATGGCCCACGTAGCGTTGGCGGACCTATTGGCCCAAATG
 AAACCTTAATATTTAAAATTCACCTAATTTTCAGTGAAAAAATCATCTTAAGATTTTGT
 GAATTAAGTCATACAAAATGCATCCTTCTCATTGAGAGAAGGATGCTCTTTATATA
 ATGAATATTAAGCTTCATAA-5'

ได้ความยาวชิ้น DNA ที่ถูกตัด 3 ชิ้น ได้แก่ 183, 271, 447 bp

L. pneumophila serogroup 11 ความยาว 817 bp

3'-CTTAAGTGTAAGACTAAAAGGGGATTGTTTATGAAGATGAAATTGGTGACTGCAG
 CTGTTATGGGGCTTGCAATGTCAACAGCAATGGCTGCAACCGATGCCACATCATTAG
 CTACAGACAAGGATAAGTTGTCTTATAGCATTGGTGCCGATTGGGGAAGAATTTTA
 AAAATCAAGGCATAGATGTAAATCCGGAAGCAATGGCTAAAGGCATGCAAGACGCT
 ATGAGTGGCGCTCAATTGGCTTTAACCGAACAGCAAATGAAAGACGTTCTTAACAAG

TTTCAGAAAGATTTGATGGCAAAGCGTACTGCTGAATTCAATAAGAAAGCGGATGAA
 AATAAAGTAAAAGGCGAAGCCTTTTTAACTGAAAACAAAAACAAGCCAGGCGTTGTT
 GTATTGCCAAGTGGTTTGAATACAAAGTAATCAATGCTGGAAATGGTGTAAACCC
 GGTAATCGGATACAGTCACTGTCGAGTACACTGGTCGTCTGATTGATGGTACCGTTT
 TTGACAGTACCGAAAAAACTGGTAAGCCAGCAACTTTTCAGGTTTCACAAGTTATC
 CCAGGATGGACTGAAGCTTTGCAATTGATGCCAGCTGGATCAACCTGGGAAATTTAT
 GTTCCCTCAGGTCTTGCATATGGCCCACGTAGCGTTGGCGGACCTATTGGCCCAAATG
 AAACCTTAATATTTAAAATTCCTTAATTTTCAGTGAAAAAATCATCTTAAGTTTTTTT
 GAATTAAGCCATACAAAACGCATCCTTCTCATTTAGAGAGGGATGCTCTCTTTGTAA
 AGGCTAATGATCTTCATAA-5'

ได้ความยาวชิ้น DNA ที่ถูกตัด 4 ชิ้น ได้แก่ 43, 183, 228, 447 bp

แสดงตำแหน่งของลำดับรหัสพันธุกรรมที่ถูกตัดโดยเอนไซม์ตัดจำเพาะ *PvuII*

L. pneumophila serogroup 1 ความยาว 817 bp

3'-CTTAAGTGTAAAGACTAAAAGGGGATTGTTTATGAAGATGAAATTGGTGACTGCAG
 CTGTTATGGGGCTTGCAATGTCAACAGCAATGGCTGCAACCGATGCCACATCATTAG
 CTACAGACAAGGATAAGTTGTCTTATAGCATTGGTGCCGATTTGGGAAGAATTTTA
 AAAATCAAGGCATAGATGTTAATCCGGAAGCAATGGCTAAAGGCATGCAAGACGCT
 ATGAGTGGCGCTCAATTGGCTTTAACCGAACAGCAAATGAAAGACGTTCTTAACAAG
 TTTCAGAAAGATTTGATGGCTAAGCGTACTGCTGAATTCAATAAGAAAGCGGATGAA
 AATAAAGTAAAAGGGAAGCCTTTTTAACTGAAAACAAAAACAAGCCAGGCGTTGT
 TGTATTGCCAAGTGGTTTGAATACAAAGTAATCAATTCTGGAAATGGTGTAAACC
 CGGAAAATCGGATACAGTCACTGTCGAATATACTGGTCGTCTGATTGATGGTACCGT
 TTTTGACAGTACCGAAAAAACTGGTAAGCCAGCAACGTTCCAGGTTTCACAAGTTAT
 CCCTGGATGGACAGAAGCTTTGCAATTGATGCCAGCTGGATCAACTTGGGAAATTTA
 TGTTCCCTCAGGTCTTGCATATGGCCCACGTAGCGTTGGCGGACCTATTGGCCCAAAT
 GAACTTTAATATTTAAAATTCCTTAATTTTCAGTGAAAAAATCATCTTAAGTTTTTT
 TGAATTAAGTCATACAAAACGCATCCTTCTCATTTAGAGAGGGATGCTCTCTTTGTAA
 AAGGCTAATGATCTTCATAA-5'

ได้ความยาวชิ้น DNA ที่ถูกตัด 3 ชิ้น ได้แก่ 118, 237, 546 bp

L. pneumophila serogroup 8 ความยาว 817 bp

3'-CTTAAGTGTAAGACTAATAGGGGATTGTTTATGAAGATGAAATTGGTGACTGCAG
 CTGTTATGGGGCTTGCAATGTCAACAGCAATGGCTGCAACCGATGCAACATCATTAG
 CTACAGACAAGGATAAGTTGTCTTATAGCATTGGTGCCGATTTGGGGAAGAATTTTA
 AAAATCAAGGCATAGATGTTAATCCGGAAGCAATGGCTAAAGGCATGCAAGACGCT
 ATGAGTGGCGCTCAATTGGCTTTAACCGAACAGCAAATGAAAGACGTTCTTAACAAG
 TTTCAGAAAGATTTGATGGCAAAGCGTACTGCTGAATTCATAAAGAAAGCGGATGAA
 AATAAAGTAAAAGGGGAAGCCTTTTTAACTGAAAACAAAAACAAGCCAGGCGTTGT
 TGTATTGCCAAGTGGTTTGAATACAAAGTAATCAATTCTGGAAATGGTGTAAACC
 CGGAAAATCGGATACAGTCACTGTGCAATATACTGGTCGTCTGATTGATGGTACCGT
 TTTTGACAGTACCGAAAAACTGGTAAGCCAGCAACGTTCCAGGTTTCACAAGTTAT
 CCCTGGATGGACAGAAGCTTTGCAATTGATGCCCGCTGGATCAACTGGGAAATTTA
 TGTTCCCTCAGGTCTTGCATATGGCCCACGTAGCGTTGGCGGACCTATTGGCCCAAAT
 GAACTTTAATATTTAAAATTCATTAATTTTCAGTGAAAAAATCATCTTAAGTTTTTT
 TGAATTAAAGTCATACAAAACGCATCCTTCTCATTAGAGAGGGATGCTCTCTTTGTA
 AAGGCTAATGATCTTCATAA-5'

ได้ความยาวชิ้น DNA ที่ถูกตัด 2 ชิ้น ได้แก่ 118, 783 bp

ภาคผนวก ง

Selective media ของเชื้อ *Legionella* sp.

1. อาหารสูตร 1

ประกอบด้วย

ACES buffer	10.0 g
(2-[(2-Amino-2-oxoethyl)-amino]-ethane sulfonic acid)	
Agar	15.0 g
Bile salt	1.5 g
Charcoal, activated	2.0 g
Fe ₄ (P ₂ O ₇) ₃ •9H ₂ O	0.25 g
α-Ketoglutarate	1.0 g
L-cysteine•HCl•H ₂ O	0.4 g
Yeast extract	10.0 g
น้ำกลั่น	1 l

ผสมส่วนประกอบทั้งหมดยกเว้น L-cysteine•HCl•H₂O และ Fe₄(P₂O₇)₃•9H₂O เข้าด้วยกัน ปรับ pH ให้ได้ 6.9 ด้วย 1N KOH ก่อนนำไปนึ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121°C ความดัน 15 ปอนด์/ตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที เมื่ออุณหภูมิของอาหารลดลงที่ระดับ 50-55°C จึงเติม L-cysteine•HCl•H₂O, Fe₄(P₂O₇)₃•9H₂O, vancomycin และ glycine ผสมให้เข้ากันดี จากนั้นกรองให้ปราศจากเชื้อ ก่อนเทลงบนจานเพาะเชื้อที่ทำการฆ่าเชื้อแล้ว

หมายเหตุ

1. L-cysteine•HCl•H₂O และ Fe₄(P₂O₇)₃•9H₂O มีจำหน่ายสำเร็จรูป (Fluka 92394) โดยมี ส่วนประกอบใน 1 vial ดังนี้

1.1	L-Cystein hydrochloride	200 mg
1.2	Ferric pyrophosphate	125 mg

เติมน้ำกลั่นที่ไร้เชื้อ 5 ml/vial เพื่อละลายสารก่อนนำไปผสมลงไปในอาหารในอัตราส่วน

1 ml ของสารผสม ต่ออาหาร 100 ml

2. ผสมส่วนประกอบทั้ง 4 ชนิด ด้วยอัตราส่วนดังนี้

2.1	L-Cystein	10%
2.2	Ferric pyrophosphate	0.25 g/l
2.3	Vancomycin	1 µg/ml
2.4	Glycine	0.3%

2. อาหารสูตร 2

ประกอบด้วย

ACES buffer (2-[(2-Amino-2-oxoethyl)-amino]-ethane sulfonic acid)	10.0 g
Agar	15.0 g
Charcoal, activated	2.0 g
$\text{Fe}_4(\text{P}_2\text{O}_7)_3 \cdot 9\text{H}_2\text{O}$	0.25 g
α -Ketoglutarate	1.0 g
L-cysteine•HCl•H ₂ O	0.4 g
Yeast extract	10.0 g
น้ำกลั่น	1 l

ผสมส่วนประกอบทั้งหมดยกเว้น L-cysteine•HCl•H₂O และ $\text{Fe}_4(\text{P}_2\text{O}_7)_3 \cdot 9\text{H}_2\text{O}$ เข้าด้วยกัน ปรับ pH ให้ได้ 6.9 ด้วย 1N KOH ก่อนนำไปนึ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121°C ความดัน 15 ปอนด์/ตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที เมื่ออุณหภูมิของอาหารลดลงที่ระดับ 50-55°C จึงเติม L-cysteine•HCl•H₂O, $\text{Fe}_4(\text{P}_2\text{O}_7)_3 \cdot 9\text{H}_2\text{O}$, vancomycin, polymycin B และ glycine ผสมให้เข้ากันดี จากนั้นกรองให้ปราศจากเชื้อ ก่อนเทลงบนจานเพาะเชื้อที่ทำการฆ่าเชื้อแล้ว

หมายเหตุ

1. ผสมส่วนประกอบทั้ง 5 ชนิด ด้วยอัตราส่วนดังนี้

2.1	L-Cystein	10%
2.2	Ferric pyrophosphate	0.25 g/l
2.3	Vancomycin	5 mg/l
2.4	Polymycin B	50 U
2.5	Glycine	0.3%

3. อาหารสูตร 3

ประกอบด้วย

Agar	17	g
Acid Hydrolysate of CaseinI	7.5	g
Beef Extract	2	g
$\text{Fe}_4(\text{P}_2\text{O}_7)_3 \cdot 9\text{H}_2\text{O}$	0.25	g
Starch	1.5	g
L-cysteine•HCl•H ₂ O	0.4	g

ผสมส่วนประกอบทั้งหมดยกเว้น L-cysteine•HCl•H₂O และ $\text{Fe}_4(\text{P}_2\text{O}_7)_3 \cdot 9\text{H}_2\text{O}$ เข้าด้วยกัน ปริมาณเป็น 1 l นำไปนึ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121°C ความดัน 15 ปอนด์/ตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที เมื่ออุณหภูมิของอาหารลดลงที่ระดับ 50-55°C จึงเติม L-cysteine•HCl•H₂O และ $\text{Fe}_4(\text{P}_2\text{O}_7)_3 \cdot 9\text{H}_2\text{O}$ ที่ผสมให้เข้ากันดี จากนั้นกรองให้ปราศจากเชื้อ ก่อนเทลงบนจานเพาะเชื้อที่ทำการฆ่าเชื้อแล้ว

4. อาหารสูตร 4

ประกอบด้วย

Agar	15.0	g
ACES buffer (2-[(2-Amino-2-oxoethyl)-amino]-ethane sulfonic acid)	10.0	g
Charcoal, activated	2.0	g
$\text{Fe}_4(\text{P}_2\text{O}_7)_3 \cdot 9\text{H}_2\text{O}$	0.25	g
α -Ketoglutarate	1.0	g
L-cysteine•HCl•H ₂ O	0.4	g
Methylene blue	0.065	g
Yeast extract	10.0	g
น้ำกลั่น	1	l

ผสมส่วนประกอบทั้งหมดยกเว้น L-cysteine•HCl•H₂O และ $\text{Fe}_4(\text{P}_2\text{O}_7)_3 \cdot 9\text{H}_2\text{O}$ เข้าด้วยกัน ปรับ pH ให้ได้ 6.9 ด้วย 1N KOH ก่อนนำไปนึ่งฆ่าเชื้อที่อุณหภูมิ 121°C ความดัน 15 ปอนด์/ตารางนิ้ว เป็นเวลา 15 นาที เมื่ออุณหภูมิของอาหารลดลงที่ระดับ 50-55°C จึงเติม L-cysteine•HCl•H₂O และ $\text{Fe}_4(\text{P}_2\text{O}_7)_3 \cdot 9\text{H}_2\text{O}$ ผสมให้เข้ากันดี จากนั้นกรองให้ปราศจากเชื้อ ก่อนเทลงบนจานเพาะเชื้อที่ทำการฆ่าเชื้อแล้ว

หมายเหตุ

1. L-cysteine•HCl•H₂O และ Fe₄(P₂O₇)₃•9H₂O มีจำหน่ายสำเร็จรูป (Fluka 92394) โดยมี ส่วนประกอบใน 1 vial ดังนี้

1.1 L-Cystein hydrochloride 200 mg

1.2 Ferric pyrophosphate 125 mg

เติมน้ำกลั่นที่ไร้เชื้อ 5 ml/vial เพื่อละลายสารก่อนนำไปผสมลงไปในอาหารในอัตราส่วน

1 ml ของสารผสม ต่ออาหาร 100 ml

2. ผสมส่วนประกอบทั้ง 2 ชนิด ด้วยอัตราส่วนดังนี้

2.1 L-Cystein 10%

2.2 Ferric pyrophosphate 0.25 g/l

ภาคผนวก จ

ปริมาณเซลล์ที่น้อยที่สุดจากการนับเซลล์ด้วย Haemocytometer ที่สามารถตรวจสอบได้ด้วยเทคนิค PCR โดยไม่ผ่านการกรองผงถ่านออกจากปฏิกิริยา

ตาราง 11 ปริมาณเซลล์ในการนับแต่ละความเข้มข้นตั้งแต่ 1×10^{-1} - 1×10^{-10} โดยวิธี hemacytometer

ความเข้มข้น	จำนวนเซลล์จากการนับ 5 ช่อง ($\bar{X} \pm SD$)	ปริมาณเซลล์ (เซลล์/ml)
1×10^{-1}	นับไม่ถ้วน	นับไม่ถ้วน
1×10^{-2}	31.33 ± 2.89	31.33×10^4
1×10^{-3}	8.87 ± 3.41	8.87×10^4
1×10^{-4}	0.47 ± 0.47	4.70×10^3
1×10^{-5}	0.27 ± 0.12	2.70×10^3
1×10^{-6}	0.13 ± 0.23	1.30×10^3
1×10^{-7}	0.13 ± 0.12	1.30×10^3
1×10^{-8}	0	0
1×10^{-9}	0	0
1×10^{-10}	0	0

ปริมาณเซลล์ที่น้อยที่สุดจากการนับเซลล์ด้วย Haemocytometer ที่สามารถตรวจสอบได้ด้วยเทคนิค PCR โดยผ่านการกรองผ่านออกจากปฏิกิริยา

ตาราง 12 ปริมาณเซลล์ในการนับแต่ละความเข้มข้นตั้งแต่ 1×10^{-1} - 1×10^{-10} โดยวิธี hemacytometer

ความเข้มข้น	จำนวนเซลล์จากการนับ 5 ช่อง ($\bar{X} \pm SD$)	ปริมาณเซลล์ (เซลล์/ml)
1×10^{-1}	นับไม่ถ้วน	นับไม่ถ้วน
1×10^{-2}	55.13 ± 4.37	55.13×10^4
1×10^{-3}	18.00 ± 3.39	18.00×10^4
1×10^{-4}	6.00 ± 1.13	6.00×10^4
1×10^{-5}	0.90 ± 0.14	9.00×10^3
1×10^{-6}	0.40 ± 0.28	4.00×10^3
1×10^{-7}	0.20 ± 0.14	2.00×10^3
1×10^{-8}	0	0
1×10^{-9}	0	0
1×10^{-10}	0	0

ภาคผนวก ฉ

ตาราง 13 การเจริญของแบคทีเรียทดสอบบนอาหารสูตรที่สร้างขึ้น

แบคทีเรีย	ความเจือจาง 1×10^{-5}		ความเจือจาง 1×10^{-7}			
	อาหารสูตร 1	BCYE มาตรฐาน	อาหารสูตร 2	อาหารสูตร 3	อาหารสูตร 4	BCYE มาตรฐาน
	$\bar{X} \pm SD$	$\bar{X} \pm SD$	$\bar{X} \pm SD$	$\bar{X} \pm SD$	$\bar{X} \pm SD$	$\bar{X} \pm SD$
	(โคโลนี)	(โคโลนี)	(โคโลนี)	(โคโลนี)	(โคโลนี)	(โคโลนี)
<i>L. pneumophila</i> serogroup 1	0.00 ± 0.00	>300.00 ± 0.00	164.00 ± 11.31	0.00 ± 0.00	0.00 ± 0.00	208.00 ± 11.31
<i>L. pneumophila</i> serogroup 2	0.00 ± 0.00	>300.00 ± 0.00	118.00 ± 14.14	0.00 ± 0.00	0.00 ± 0.00	118.00 ± 9.90
<i>L. pneumophila</i> serogroup 3	0.00 ± 0.00	>300.00 ± 0.00	162.00 ± 1.41	0.00 ± 0.00	0.00 ± 0.00	171.00 ± 12.73
<i>L. pneumophila</i> serogroup 6	0.00 ± 0.00	>300.00 ± 0.00	5.00 ± 5.66	0.00 ± 0.00	0.00 ± 0.00	11.00 ± 1.41
<i>L. pneumophila</i> serogroup 8	0.00 ± 0.00	>300.00 ± 0.00	211.50 ± 9.19	0.00 ± 0.00	0.00 ± 0.00	214.00 ± 11.31
<i>L. pneumophila</i> serogroup 10	0.00 ± 0.00	>300.00 ± 0.00	214.50 ± 7.78	0.00 ± 0.00	0.00 ± 0.00	242.50 ± 16.26

ตาราง 13 (ต่อ) การเจริญของแบคทีเรียทดสอบบนอาหารสูตรที่สร้างขึ้น

เชื้อแบคทีเรีย	ความเจือจาง 1×10^{-5}		ความเจือจาง 1×10^{-7}			
	อาหารสูตร 1	BCYE มาตรฐาน	อาหารสูตร 2	อาหารสูตร 3	อาหารสูตร 4	BCYE มาตรฐาน
	$\bar{X} \pm SD$ (โคโลนี)	$\bar{X} \pm SD$ (โคโลนี)	$\bar{X} \pm SD$ (โคโลนี)	$\bar{X} \pm SD$ (โคโลนี)	$\bar{X} \pm SD$ (โคโลนี)	$\bar{X} \pm SD$ (โคโลนี)
<i>L. pneumophila</i> serogroup 11	0.00 ± 0.00	>300.00 ± 0.00	195.50 ± 12.02	0.00 ± 0.00	0.00 ± 0.00	203.50 ± 9.19
<i>Ps. aeruginosa</i>	-	-	0.00 ± 0.00	-	-	125.00 ± 4.24
<i>S. aureus</i>	-	-	0.00 ± 0.00	-	-	30.50 ± 7.78
<i>E. coli</i>	-	-	0.00 ± 0.00	-	-	7.50 ± 4.95
<i>V. cholerae</i>	-	-	0.00 ± 0.00	-	-	103.50 ± 7.78
<i>K. pneumoniae</i>	-	-	0.00 ± 0.00	-	-	31.00 ± 2.83
<i>P. mirabilis</i>	-	-	0.00 ± 0.00	-	-	11.50 ± 0.71
<i>Sal. typhi</i>	-	-	0.00 ± 0.00	-	-	64.00 ± 2.83
<i>Shi. dysenteriae</i>	-	-	0.00 ± 0.00	-	-	8.00 ± 2.83
<i>P. vulgaris</i>	-	-	0.00 ± 0.00	-	-	4.00 ± 0.00
<i>Bacillus</i> sp. (ขรุขระ)	-	-	0.00 ± 0.00	-	-	100.00 ± 11.31
<i>Bacillus</i> sp. (ขาวกลม)	-	-	0.00 ± 0.00	-	-	123.50 ± 6.36

หมายเหตุ - = ไม่ได้ทดสอบการเจริญเติบโตบนอาหารเลี้ยงเชื้อ, $\bar{X}$ = ค่าเฉลี่ย, SD = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล นางสาวนงลักษณ์ ใจโต
วัน เดือน ปีเกิด 27 กันยายน 2529
ประวัติการศึกษา ประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่
มัธยมศึกษา โรงเรียนกาวีละวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่
ปริญญาตรี วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาจุลชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved